

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Petru Ursache,
Judecători – Nadejda Toma, Vladimir Timofti,
examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Sîrbu Roman, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 22 ianuarie 2014, în cauza penală în privința lui

Sîrbu Roman Nicolae, născut la 15 mai 1994, originar și domiciliat în s. Zaim, r-nul Căușeni, str. Zaimului Nou 27.

Termenul de examinare a cauzei:

1. 24.10.2013-01.11.2013 (*prima instanță*)
2. 03.12.2013-22.01.2014 (*instanța de apel*)
3. 03.06.2016-22.06.2016 (*instanța de recurs*)

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 01 noiembrie 2013, *cauza fiind judecată în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală*, Sîrbu Roman a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe o durată de 12 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Sîrbu Roman Nicolae, la 15.08.2013, în jurul orelor 19:00-20:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, aflându-se la domiciliul cet. Nasadiuc I. din satul Zaim, raionul Căușeni, în timpul unei certți cu acesta, urmărind scopul omorului intenționat i-a aplicat lui Arpente V., cu o deosebită cruzime, multiple lovituri puternice cu pumnii, cu o cratiță și apoi cu un scaun în regiunea feței și a capului, după care cu un suvac l-a împuns de 45 de ori în regiunea inimii. În rezultatul leziunilor corporale grave Arpente Victor a decedat pe loc.

3. Sentința a fost atacată cu apel, în partea stabilirii pedepsei, de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, deoarece se căiește de cele săvârșite, iar instanța de fond nu a luat în considerație unele circumstanțe ale cauzei, și anume că a comis infracțiunea în stare de ebrietate și inconștiență temporară, ca urmare a enervării spontane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 22 ianuarie 2014, pronunțată integral la 28 ianuarie 2014, apelul declarat a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că prima instanță, la stabilirea tipului și mărimii pedepsei, conform prevederilor art. 75 Cod penal, a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, corect stabilind inculpatului pedeapsa cu închisoare pe un termen de 12 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, în special în contextul prevederilor art. 78 alin. (4) Cod penal, care stabilesc că în caz de concurs al circumstanțelor agravante și atenuante, coborârea pedepsei până la minimul sau ridicarea ei până la maximul prevăzut la articolul corespunzător din partea specială a Codului penal nu este obligatorie.

În același context, instanța de apel a reținut că prima instanță a ținut cont și de prevederile art. 77 Cod penal, stabilind just circumstanța agravantă – săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, precum și a ținut cont de caracteristica negativă a inculpatului la locul de trai și de faptul că acesta a comis o infracțiune excepțional de gravă, soldată cu decesul persoanei. Totodată, instanța de apel a menționat că instanța de fond a reținut și circumstanțe atenuante pe cauză, și anume recunoașterea vinovăției și tragerea pentru prima dată la răspundere penală.

Astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant sunt nefondate, pedeapsa aplicată inculpatului fiind suficientă pentru ca acesta să-și corecteze comportamentul și să conștientizeze gravitatea infracțiunii comise.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de inculpat, după la 14 aprilie 2016 (prin poștă), care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile sale să fie reîncadrate din norma prevăzută la art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal în cea prevăzută la art. 145 alin. (1) sau art. 201¹ Cod penal.

În motivarea cererii recurentul indică că se căiește de cele săvârșite, nu ține minte din ce motiv s-a certat cu defunctul, nu are antecedente penale și a fost condamnat pentru prima dată.

6. Pe cauză a fost depusă referință de procuror, care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursului declarat, pe motiv că inculpatul nu a atacat decizia instanței de apel în termenul legal, iar nerespectarea termenului pentru exercitarea căii de atac impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Colegiul penal subliniază, că potrivit prevederilor art. 421 Cod de procedură penală, raportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sînt în drept să declare recurs ordinar. Totodată, pentru ca acesta să fie admis spre examinare de către instanța de recurs, el urmează a fi declarat în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei, așa cum este indicat expres în prevederile art. 422 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs menționează, că potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Examinând materialele cauzei, Colegiul penal constată că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în apel, din data de 22.01.2014, instanța de apel a dispus pronunțarea integrală a deciziei pentru data de 28.01.2014 (f. d. 267, vol. I).

În acest context, instanța de recurs reține că potrivit materialelor cauzei, ședința planificată pentru pronunțarea integrală a deciziei nu a avut loc, copia deciziei integrale fiind expediată inculpatului la 29.01.2014 (f. d. 272, vol. I), pe care acesta a recepționat-o la 28.02.2014 conform dispoziției de executare a deciziei (f. d. 17, vol. II), semnând pe verso (f. d. 19, vol. II).

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, reieșind din prevederile menționate și din circumstanțele constatate pe caz, și anume că inculpatul în mod efectiv a făcut cunoștință cu decizia motivată la 28.02.2014, instanța de recurs reține că termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) începea să curgă la 01.03.2014 și expira la 01.04.2014. Inculpatul a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la data de 14 aprilie 2016, după expirarea termenului legal de 30 zile prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală (f. d. 6, vol. II).

Colegiul penal subliniază, că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata căruia este stabilită prin lege, iar în aceste condiții acesta este absolut și are caracter imperativ, astfel că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Instanța de recurs nu constată careva motive întemeiate pentru trimiterea recursului spre judecare (existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu legea), de aceea conchide asupra inadmisibilității recursului, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul ***Sîrbu Roman Nicolae***, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 22 ianuarie 2014, în propria cauză penală, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 iulie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Vladimir Timofti